

BENDEGÚZ Óvoda, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény
3240 Parád, Kossuth L. u. 128.
Tel., Fax: 36 / 544 – 192 email: ovodaparad@gmail.com

Intézmény neve:

**BENDEGÚZ Óvoda, Gyermekjóléti
és Alapszolgáltató Intézmény**

Szabályzat típusa:

**Család és Gyermekjóléti Szolgálat
Alapszolgáltató Intézmény
Szakmai Programja**

Intézmény székhelye, címe:

3240 Parád Kossuth l. 128

Intézmény fenntartója:

**Nagyközségi Önkormányzat
3240 Parád Kossuth L. 91**

Intézmény vezetője:

Bükerné Huszár Erzsébet

2016

Szakmai egységek megnevezése

Család és gyermekjóléti szolgáltatás, Étkeztetés Nappali ellátás, Házi segítségnyújtás

Az intézmény működési területe, Parád közigazgatási területén a nappali ellátás, házi segítségnyújtás, étkeztetés,

Család és gyermekjóléti szolgáltatás Parád és Bodony közigazgatási területe

Székhely:

Család és Gyermekjóléti Szolgálat
3240 Parád Kossuth Lajos út. 128.
36/544-192

A nappali ellátás telephelye

3240 Parád Kossuth Lajos út. 128.
36/364-089

A házi segítségnyújtás telephelye

3240 Parád Kossuth Lajos út. 128.
36/364-089

Étkeztetés telephelye

3240 Parád Kossuth Lajos út. 128.
36/364-089

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások működésének jogi keretei

1.Szociális ágazatot érintő jogszabályok

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (a továbbiakban: Szoc.tv.)
- **29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

- **257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet** a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

-**340/2007. (XII.5.) Korm. rendelet** a személyes gondoskodás igénybevitelével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokról

- **191/2008. (VII.30.) Korm. rendelet** a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről

- **321/2009. (XII.29.) Korm. rendelet** a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

- **81/2004. (IX.18.) ESzCsM rendelet** az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről

- **36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet** a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól

- **8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó személyek adatainak működési nyilvántartásáról

- **9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

- **1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- **9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről
- **29/1993.(II.17) Korm . r.** A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjairól
- **226/2006(XI. 20. Korm. r.** A szociális, gyermekjóléti és a gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és az országos nyilvántartásról
- 156/1998. (IV.30.) NM rendelet** A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről
- 55/2015.(XI.3..) EMMI rendelete** egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendelet módosításáról
- 1997. évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Intézményünk feladata, célja

Intézményünk a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt a szociális szolgáltatásokat igénybevevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez, valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét.

Feladatunk a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a kliensek szegénysége és társadalmi kirekesztődése elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének javítása.

Alapelvünk az emberi méltóság tisztelete, az önkéntesség, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott holisztikus szemléletű segítségnyújtás, valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

Az intézmény általános céljai

- A rászoruló emberek számára - szükségleteikhez igazodó – segítségnyújtás.
- Valós szükségleteken alapuló, célzott és differenciált ellátások biztosítása.
- A veszélyeztetett személyek feltérképezése, problémáik hatékony megoldása.
- A szakmai egységek munkájának összehangolása, koordinálása.
- A szolgáltatások minőségének, színvonalának és hatékonyságának folyamatos fejlesztése.
- Szükségletorientált szociális védőháló kialakítása, az ellátások egymásra építése, az átjárhatóság biztosítása

Az intézmény működésének alapelvei

Diszkrimináció mentesség

A szolgáltatásokat minden az ellátási területén élő – lakos igénybe veheti, ez a jog semmilyen szociális, etnikai, vallási, demográfiai ismérv alapján nem korlátozható.

Nyitottság

Az egyén vagy család problémáinak megoldásában akkor veszünk részt, ha az állampolgár segítséget kér vagy a felajánlott segítséget elfogadja. A megoldások személyiséghez kötöttsége kiemelt. Az egyén, a család problémájának vizsgálata során egyedileg mérlegeljük a segítségnyújtás megfelelő módját.

Diszkréció

Az intézménnyel kapcsolatba kerülő állampolgár, család, közösség tudta és beleegyezése nélkül, semmilyen adatot nem szolgáltatunk ki, minden munkatárs titoktartásra kötelezett.

Az intézmény által biztosított szociális szolgáltatások rendszere

Feladatkörök

1 fő intézményvezető: Képesítése szakvizsgázott óvodapedagógus, szociálpedagógus, irányítja az intézmény munkáját, felelős a központban folyó szakmai munkáért, irányítja és ellenőrzi a gondozók feladatainak ellátását. Feladatkörébe tartozik az intézmény gazdasági feladatainak és ügyvitelének ellátása, pénzkezelése, az előírt nyilvántartások vezetése, a szociális ellátások megszervezése, kapcsolattartás a háziorvossal, önkormányzattal.

1 fő vezető szociális gondozó: képesítése OKJ- és ápoló és érettségi. Felel az alapellátások szakszerű megszervezésért, a szakmai szempontok betartásáért.

4 fő szociális gondozónő: 1 fő egészségügyi végzettség, általános ápoló és asszisztens 1 fő OKJ- és ápoló és érettségi 1 fő háziasszonyképző szakiskola, 1 fő szociális képesítés nélküli.

1 fő családgondozó: Képesítése tanár és szociális asszisztens. 1 fő felsőfokú szociális végzettséggel rendelkező családgondozó felvétele indokolt

1 fő gépkocsivezető

Helyettesítési rend

A szakmai egység munkatársai (a vezető és a családgondozó, illetve a gondozónők) szabadság, tartós távollét esetén helyettesítik egymást, a helyettesítés megszervezéséről az intézményvezető gondoskodik.

Továbbképzés

Az intézmény munkatársainak továbbképzése tervszerűen, az egyéni és intézményi továbbképzési tervek alapján történik. Az intézmény biztosítja a feladat ellátáshoz szükséges korszerű szakmai ismeretek folyamatos elsajátítását, illetve a munkatársak kötelező továbbképzését a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendeletben foglaltak szerint.

Bevezetés

A szakmai program a szociális szolgáltatást végző intézmény szakmai munkájának legfontosabb irányító dokumentuma. A központi jogszabályok, valamint a fenntartó előírásai alapján, a helyi igények és lehetőségek figyelembevételével készült.

Az intézmény küldetése, célja

A költségvetési szervet Parád Nagyközség Önkormányzata Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. és 8a pontjaiba foglalt gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások körébe tartozó közfeladatának ellátás érdekében hozta létre.

A szolgáltatásokat meghatározott értékek mentén hozzuk létre és működtetjük a meghatározott célcsoportok számára. Tartalmuk megfelel a szükségleteknek és követik a változásokat. Törekszünk új és hatékony eljárások kidolgozására és bevezetésére. Intézményünk a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez, a problémák megoldásában, megelőzésében.

Segítő közösségek bevonásával járul hozzá a magasabb szintű ellátáshoz, valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét.

Munkánk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a kliensek szegénysége és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének javítása. Legfontosabb elvünk az emberi méltóság tisztelete, az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, a szolgáltatásokhoz való hozzájutás, az egyén szükségleteire irányuló egymást segítő építő jellegű segítségnyújtás.

Az Alapszolgáltató Intézményt a fenntartó önkormányzat 2015.január 01- től hozta létre.

A település lakói az intézmény székhelyén veszik igénybe az étkeztetést, a házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátását.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatások:

- nappali ellátás idősek klubja
- házi segítségnyújtás
- étkeztetés
- családsegítés

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyermekjóléti Szolgálat célja, feladatai, alapelvei

A gyermekjóléti szolgáltatás a szociális munka módszereinek, eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, és a családból kiemelt gyermek visszahelyezését a családba. Parád településen látja el feladatát 0- 18 éves korig, alapellátás keretében.

A segítségnyújtás főbb formái között információ közvetítés, tanácsadás, ügyintézés, érdekvédelem, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Családgondozást végzünk a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. Munkamódszerünk túlnyomórész az egyéni esetkezelés.

Településeinken / Parád- Bodony/ családsegítés is működik, melynek célja az életvezetési problémák, szociális gondokkal küzdő családok, illetve személyek felkutatása, szociális és mentálhigiénés gondozása, rugalmasan reagálva az aktuális változások által indukált lakossági igényekre. A családsegítő szolgálatnál elsősorban az önként jelentkező ügyfelek kapnak segítséget. Feladatai: a település lakói szociális helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése, szociális gondok okainak felderítése, megoldási lehetőségek keresése, életvezetési tanácsadás és mediáció (konfliktuskezelés).

A családgondozó feladatai:

- családlátogatás, családgondozás elvégzése alapellátásban.
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket
- a kliensek meghallgatása fogadóóra keretében a törvényi rendelkezések betartásával
- veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszert működtet
- speciális szakterületi vonatkozásban a kliensek szakellátása, vagy szakértőhöz irányítása
- hatósági intézkedések kezdeményezése a jogszabály által meghatározott esetekben (tényállás fennállásakor)
- (véleményezés, javaslattétel, környezettanulmányozás)
- a gyermeki jogok, köztük a gyermekjogi képviselők munkájának megismerésében való közreműködés
- esetmegbeszélés szervezése, lebonyolítása; folyamatos konzultáció a kliensek érdekében a munkatársakkal
- határidős ügyintéзések határidőben történő elvégzése
- munkájának szakszerű dokumentálása, a dokumentáció naprakész vezetése
- gondozási, gondozási-nevelési terv készítése alapellátásban
- a statisztika adatszolgáltatás elkészítésében közreműködik
- információ szolgáltatás
- tájékoztatja a gyermeket, ill. szülőjét jogairól, támogatásokról, ellátásokról, segítséget nyújt ezek hozzájutásához
- felkészíti a támogatások célszerű felhasználására
- figyelemmel kíséri a támogatások célszerű felhasználását
- figyelemmel kíséri és segíti a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát
- életvezetési problémákkal küzdők gondozása
- hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás

- dologi javak gyűjtése, továbbadása (pl.: használt ruha, cipő, könyvek, játékok)
- nyilvántartást vezet a településen rendelkezésre álló szabadidős programokat nyújtó szervezetekről, ill. programjaikról

Munkánk hatékonyságát a prevenciós tevékenységünk kiszélesítésével, hatékony jelzőrendszer működtetésével, szolgáltatásaink körének szélesítésével kívánjuk fokozni.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell

- a heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,
- a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát vagy a közösségi, illetve tömegközlekedési eszköz használatával járó költségek megtérítését,
- a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen külterületi munka esetében,
- az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott esetmegbeszélő csoporton történő részvételt,
- a szupervíziót.
- Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és esetnaplót kell vezetni,

A család- és gyermekjóléti szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

- a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos

örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és

- az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében

- segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,

- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,

- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

- az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbiektől - a család problémájában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

- a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét, és

- közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

- A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

- a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és

- segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszűntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

- olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna
- kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és
- a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,-
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,

- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottokról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az esetmegbeszélésre meg kell hívni

- a megelőző pártfogó felügyelőt, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogás alatt áll,
- a pártfogó felügyelői szolgálatot, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatakorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit indokolt esetben, különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához szükséges, és
- a járási jelzőrendszeri tanácsadót.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.
- Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év **március 31-éig** készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza
 - a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
 - az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
 - az éves célkitűzéseket, és
 - a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.
- Az éves szakmai tanácskozást minden év **február 28-áig kell** megszervezni, és arra meg kell hívni
- a települési önkormányzatok polgármesterét, a jegyzőket,

- a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- a gyámhivatal munkatársait,
- a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.
- Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

A család- és gyermekjóléti központ

A jelzőrendszer járási szintű koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

- A gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem biztosítható betekintés a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat 15/1998.(IV.30. NM r. 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik. Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal. (2) A család- és gyermekjóléti központ az
- bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

- A gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem biztosítható betekintés a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, felsorolja a jelzőrendszer tagjait, meghatározza kötelező együttműködésüket, feladataikat a veszélyeztető okok feltárásában, a veszélyeztetettség időben történő felismerésében.

Az együttműködés egyik formájaként, a törvény beemeli a szociális szakma módszertani eszköztárában szereplő **esetmegbeszéléseket**.

Az esetmegbeszélés megtartását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 14.-15. §-a szabályozza.

Ennek értelmében az esetmegbeszélés legalább havi rendszerességgel, de szükség szerint is megtartható a jelzőrendszer tagjainak és az illetékes szakemberek bevonásával. Az esetmegbeszélés célja a szolgáltatást igénybevevő gyermeket és családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között.

A törvény megjelenése óta eltelt időben két megoldási formát alkalmazunk: a szakmaközi esetmegbeszélést és az esetkonferenciát.

A megoldási módot befolyásolja a település nagysága, a találkozások oka és célja.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az **észlelő-és jelzőrendszer** működésének biztosítása. Ennek érdekében koordinálja azoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekkel. Aki közülük a problémát már a kialakulásának idején észleli és jelzi, az segíti a gyermekjóléti szolgálatot abban, hogy a megoldás érdekében a leghatékonyabb, legkompetensebb segítők tudja bevonni.

Az észlelő- jelzőrendszeri csoport célja, feladata:

Célja feltárja a gyermeket veszélyeztető tényezőket, elősegítve a problémák időben történő felismerését, valamint azok megoldását.

Feladata:

- kísérje figyelemmel a településen élő gyermekek szociális helyzetét, életkörülményeit, életformákat, a közösségi viszonyokat, ellátó intézményeket,
- ismerje és tárja fel a gyermekeket általában veszélyeztető okokat, megoldásukhoz nyújtson segítséget.
- nyújtson információkat a további eljárások érdekében

Az észlelő-és jelzőrendszeri csoport tevékenységének alapelvei:-

- A veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszeri tevékenység nem hatósági jellegű.
- A tevékenységének mindenkor a gyermek, illetve a család érdekeit kell szolgálnia.

- A jelzőrendszer valamennyi munkatársát titoktartási kötelezettség köti.
- A gyermekvédelmi munkában résztvevő szakember legjobb tudása szerint és a következő elvek, etikai normák betartásával járul hozzá a gyermekjólétet szolgáló módszerek kialakításához és megvalósításához:
- tiszteletben tartja a rábízott egyéniségét és gondoskodik méltósága, egyénisége, jogai megőrzéséről,
- előítélet mentes – nemre, korra, és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékkosságra és egészségügyi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával tevékenykedik,
- elfogadja, hogy egy adott cél elérése érdekében kapott információt csak jóváhagyással lehet más célra felhasználni, vagyis,
- tiszteletben tartja a rábízottak magánéletét, továbbá a velük vagy másokkal való kapcsolat során róluk nyert bizalmas információt,
- információt csak az érintettek beleegyezésével adhat tovább vagy olyan körülmények esetén, amelyek szakmai szempontból és szakmai konzultáció alapján kivételesnek ítélandók, vagy ha arra jogszabály kötelezi.

Az észlelő- jelzőrendszer működésének főbb szabályai:

1. Fontos, hogy az észlelő-és jelzőrendszer tagjai kialakítsák együttműködésük szabályait, melynek összhangban kell lennie a szociális munka etikai elveivel és a gyermekvédelem alapelveivel.
2. A hatékony működés érdekében célszerű a szociális szakmán belül kidolgozott és elfogadott fogalomhasználatot megismerni, egyeztetni, összehangolni a társszakmák képviselőivel, mely a további együttműködés során nagy mértékben segíti az eredményes munkát.
3. A gyermekjóléti szolgálat összehívja a veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer tagjait abból a célból, hogy erősítse az észlelő- és jelzőrendszer működését, hogy kiegészítse a működés kapacitásait.
4. Az észlelő-és jelzőrendszer találkozásairól minden esetben készül emlékeztető, melyet minden résztvevő a későbbiekben megkap. Az emlékeztető tartalmazza az időpontot, helyet, a találkozás témáját, céljait, az elhangzottak rövid összefoglalását, az információkat, javaslatokat, véleményeket, megállapításokat és a következő találkozás tervezett időpontját, vagy tervezett okát. Az emlékeztetőhöz csatolandó a jelenléti ív.
5. A gyermekjóléti szolgálat az észlelő-és jelzőrendszerrel kapcsolatos dokumentumokat kezeli elkülönítetten az intézményi adminisztráción belül.

Az esetmegbeszélések formái:

A jelzőrendszeri tagok esetében a hatékony együttműködésnek, az információkat kicserélő, feladatokat szétosztó esetmegbeszélés ad keretet, mely a jelzőrendszerben nevesített szakemberek bevonásával történik.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 14. § (3) bekezdés a) pontja szerint a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A jelzőrendszer tagjai az általános megbeszélések alkalmával a saját területük szakmai lehetőségeivel a feltárt problémákra (pl. iskolakerülés gyakori előfordulása, drog probléma, szabadidős tevékenység megszervezésének lehetőségei a településen stb.) közösen dolgoznak ki kezelési, megoldási lehetőségeket. Eközben alakítják ki egységes szemléletüket.

Ezen kívül a gyermekek egy-egy csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetésére cselekvési tervet dolgoznak ki.

A feladat végrehajtásának egyik formája, a gyermekjóléti szolgálat által szervezett **szakmaközi esetmegbeszélés**, melyen alkalmanként egy-egy szakma képviselői jelennek meg.

Különösen fontos a védőnői szolgálat és az oktatási intézmények képviselőinek a bevonása a gyermekvédelmi törvény 40. § (2) bekezdés értelmében, amely szerint a gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a védőnői szolgálattal – szervezési szolgáltatási és gondozási feladatokat végez, illetve a 40. § (2) bekezdés e) pontjának figyelembe vétele, mivel a gyermekjóléti szolgálat feladata segíteni a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi munkáját.

A szakmaközi megbeszélés **célja** a gyermekjóléti szolgálat és az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése illetve hatékonyabbá tétele.

A szakmaközi megbeszélés összehívható több szakma képviselőjét érintő aktuális kérdésekben (pl. az iskoláztatási támogatás kapcsán az oktatási intézmények képviselőit, vagy a település egy részén felbukkanó speciális gond megoldására) illetve a gyermekjóléti szolgálat és egy szakma együttműködése során felmerülő probléma esetén (pl. nem megfelelő jelzés, kompetencia határok tisztázása érdekében).

Az esetmegbeszélés elősegítheti a közös fogalomhasználat kialakítását, a nézetkülönbségek tisztázását. Lényeges kérdés az információcsere módozatainak kialakítása. A megbeszélésen lehetőség van a település/kerület összes hasonló területén dolgozó szakemberének az együttgondolkodásra, az információ cserére.

A gyermekjóléti szolgálat, konkrét esethez kapcsolódóan **esetkonferenciát** tart az érintett szakemberek bevonásával. Esetkonferenciát egy adott esettel kapcsolatban – a gondozási folyamat során akár több alkalommal is – az összes érintett és a lehetséges támaszt jelentő személy, intézmény képviselője részvételével tartanak.

Az esetkonferencia célja, a szolgáltatást igénybevevő gyermeket és családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között. /15/1998.(IV.30.) NM. r. 15.§ (2)/

Tehát fontos a gyermek helyzetének feltérképezése, akció, – illetve gondozási terv készítése, melyet minden, az esettel kapcsolatba kerülő, azzal foglalkozó csoporttag követni fog a klienssel végzett munkájában, vele való kapcsolatában.

A résztvevők alkalmanként csak egyetlen esettel foglalkoznak.

A résztvevők a – gyermeket és családját is bevonó – segítségnyújtásra koncentrálnak.

Az esetkonferencia során az esetet ismerő csoporttagok, akik a klienssel már eddig is kapcsolatba kerültek, az esetvitelhez hasznos információval járulnak hozzá, és az esetgazdával megosztják saját problémaértelmezésüket, megoldási javasolataikat. Minden résztvevő hozzájárul szakértelmével annak eldöntéséhez, hogyan oldható meg leghatékonyabban az adott probléma, megfogalmazza saját részvételét az esetkezelési folyamatban. Visszajelzéseikkel segítséget adnak az esetgazdának a segítő kapcsolat jellemzőinek feltárására, megismerésére.

Az esetkonferencia résztvevője lehet olyan tag is, aki közvetlenül nem foglalkozik a klienssel, de hozzá tud járulni az akció, ill. gondozási tervhez azzal, hogy erőforrásokat biztosít, tanácsokkal szolgál, vagy információkat ad.

Az esetkonferencia tagjainak, résztvevőinek a köre értelemszerűen az esettől, a kliens problémájától függ, így a csoport nem állandó.

Az esetkonferencia gyakorlata

Az esetgazda felelős az esetkonferencián résztvevők találkozásának előkészítéséért, megszervezéséért, valamint a szükséges írásos anyagok és az esetlegesen távolmaradóktól az írásos nyilatkozatok beszerzéséért és ismertetéséért.

Az esetkonferencia célja:

Megszervezni a gyermeket gondozó családtagok és az érintett szakemberek találkozását.

Megvizsgálni, elemezni több szakma oldaláról a gyermekkel kapcsolatos információkat, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének tekintetében.

Felmérni a család lehetőségeit arról, hogy hogyan biztosítja a gyermek számára a:

- biztonságot,
- egészséget,
- megfelelő fejlődést.

Eldönteni, hogy a gyermeket fenyegeti-e, vagy várhatóan fenyegetheti-e jelentős veszély.

Meghatározni, hogy:

- mit kell tenni a gyermek sorsának követése, jóllétének biztosítása érdekében,
- milyen módon történjen a beavatkozás,
- milyen eredményt várunk a tervezett lépésektől.

Megjelölni a vállalt feladatok elvégzésének határidejét, az esetkonferencián résztvevő tagok újbóli találkozásának idejét. Ekkor már a beavatkozások hatásának értékelése lesz a csoport feladata.

Az összehívás időpontjának megválasztása függ:

- az eset sürgősségétől, a gyermek veszélyeztettségének súlyosságától,
- az érdemi információk összegyűjtésének idejétől.

Az esetkonferencia gyakorlati menete

Meghívottak köre:

Mindazok, akik jelentős információval szolgálhatnak:

pl. a családtagok (tág értelemben),

pl. minden olyan szakember a jelzőrendszer tagjai közül, aki a gyermekkel kapcsolatban áll,

pl. a családdal kapcsolatban álló más szakemberek, társszakmák képviselői

A család bevonása:

El kell mondani a meghívott családtagoknak (gyermeknek is), a következőket:

- mi a célja a konferenciának,
- kik lesznek jelen,
- hogyan fog zajlani, mi a menete a megbeszélésnek.

Biztosítani kell a gyermek és a családtagok, ugyanakkor a résztvevő szakemberek számára is a biztonságos, bizalmat keltő légkört, hogy ne riasztó körülmények között kelljen megnyilvánulniuk. Amennyiben az eset vezetésében, a társszakmák véleményének egyeztetésére az esetmegbeszélés alkalmával kerül sor, célszerű a megbeszélést több lépcsőben megtartani. Így külön lehet választani a a szakemberek egyeztető munkáját, a családdal történő megbeszéléstől.

Kizáró ok lehet (pl. családtagok esetében) a kommunikációt zavaró, lehetetlenné tevő, vagy veszélyes valamely személy jelenléte (pl. agresszív, ittas, zavart elmeállapotú stb.).

Amennyiben azt az ő egészségi állapota engedi, véleményét írásban ki kell kérni és azt figyelembe venni.

Esetkonferenciának abban az esetben tekintjük a megbeszélést, ha a gyermekjóléti szolgálat képviselőjén kívül még legalább két szakmacsoport, a település gyermekjóléti ellátásában feladatot vállaló képviselője jelen van.

A konferencián biztosítandó írásos anyagok:

Az esetkonferencián figyelembe kell venni a gyermek sorsát befolyásoló minden szakterületről összegyűjtött szükséges és lehetséges adatot, információt, véleményt.

Aki nem tud részt venni az esetkonferencián, attól az esetgazda írásos véleményt, információt kér, melyet a konferencián ismertet a résztvevőkkel.

Az ülésről feljegyzés, emlékeztető készül.

Intézményen belüli és más intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés

Intézményen belül: Óvoda, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat:

- Az esetmegbeszélések állandó résztvevői közé tartoznak az intézmény munkatársai / Intézményvezető, családgondozó, óvodapedagógusok szükség szerint, gyermekvédelmi felelős. Az információk áramlása a helyi sajátosságok miatt naprakészen történnek.

Intézményen kívül: 1. Általános Iskola:

Az iskolai gyermekvédelmi felelős állandó tagja az észlelő és jelzőrendszernek. A havi esetmegbeszéléseken rendszeresen részt vesz, de az információáramlás itt is szükség szerinti. Osztályfőnökökkel, az igazgatóval szintén rendszeres a kapcsolattartás.

2. Egészségügyi szolgáltatók / védőnői hálózat, gyermekorvos, házi orvos/

A védőnő szintén állandó tagja a jelzőrendszernek. 0-3 éves korig az ő ellátási területén a jelzések elsősorban tőle várhatók. A havi esetmegbeszéléseken tájékoztatjuk egymást a településen élő 0-3 éves korú gyermekek, szülők helyzetéről, a megsegítések, beavatkozások módjairól. Az orvosokkal szintén szükség szerinti az együttműködés és a kapcsolatfelvétel.

4. Más Gyermekjóléti Szolgálatok: Az ország bármely területén lévő szolgálattal szükség szerinti kapcsolatfelvétel és együttműködés konkrét esetek kapcsán.

5. Gyermekvédelmi szakszolgálat: Családjukból kiemelt gyermekekkel kapcsolatos feladatok elvégzése.

6. Rendőrség, Ügyészség, Bíróság: szükség szerint

Az ellátás igénybevétele: Parád- Bodony településen bárki rászoruló igénybe veheti, önkéntes alapon, vagy hatósági intézkedés keretében.

Hétfő- Kedd Parád : 13 órától- 16 óráig ügyfélfogadás.

Helyszín: 3240 Parád Kossuth L. 128.

Szerda: 13 órától – 15 óráig **Bodony** közigazgatás területén ügyfélfogadás

3243 Bodony Liget út. 2.

Csütörtök Parád székhelyen. 8- 11 óráig ügyelet

11- 13 ig fogadó idő

13- 16- ig családlátogatás

Péntek.: adminisztrációk elvégzése

Szakmai felkészültség biztosításának módjai, formái: Az 5 éves továbbképzési kötelezettségünket teljesítjük, működési engedélyünk érvényes.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat elérhetősége:

Bendegúz Óvoda Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény

Cím: 3240 Parád Kossuth Lajos út. 128. Tel: 36/544-192 0620/ 624-7576

Készenléti Szolgálat telefonos elérhetősége:

Gyermekjogi képviselő: Nyerges Tibor 0620 4899-625 nyerges.tibor@obdk.hu

Gyermekjóléti Központ elérhetősége: Aranykapu Humánszolgáltató Központ

3250 Pétervására Szent Márton út. 14. Tel: 36/ 568-833

2. Családsegítés

Az idevonatkozó jogszabályok:

1993. évi III. törvény a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet Személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A családsegítő szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az a település teljes lakosságára kiterjedjen.

A családsegítő szolgálat családgondozói feladatokat lát el, ellátásokat közvetít és szervezési feladatokat végez.

A családsegítő szolgálat célja, feladatai:

A Családsegítő Szolgálatok feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított és kiegészített 1993. évi III. tv. és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. I.7. SZCSM rendelet szabályozza.

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt az illetékességi területén élők számára a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve a krízishelyzet megoldásában az ilyen élethelyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából. A családsegítő szolgálat kiemelt feladata a *prevenció*. Hangsúlyt helyezzen a megelőzésre, a korai felismerésre. Megelőzni - *nem feltétlenül anyagi segítséggel* - a szociális ellehetetlenülést, életvezetési problémák esetén elkerülni a családok széthullását. Egyre több család igényli a halmozott, összetett problémakörön alapuló szükségleteikhez igazodó speciális szolgáltatást. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő, jelzőrendszert működtet. A szolgálat stratégiájában szerepel a szükséglet alapú szolgáltatási modell biztosítása, családi támogatás nyújtása, preventív tevékenység végzése.

A családsegítés általános és sajátos segítő szolgáltatás keretében, szociális vagy mentális problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára nyújtott segítség. Az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Egyéni eset és konfliktuskezeléssel feltárják a családi feszültségek okait, segítenek azok megoldásában. Az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok és személyek szociális és mentális problémáinak kezelése. Segítik a családokat a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, azok célszerű felhasználásában. Segítenek a hozzájuk fordulóknak kérelmeinek, hivatalos leveleinek megírásában, nyomtatványaik kitöltésében, valamint a szolgálat ügyfeleire vonatkozó kötelező dokumentáció fontos része tevékenységüknek.

Jelentős számban foglalkozik a rendszeres szociális segélyre jogosult személyekkel, akik a szociális törvény 37/C. §-ban leírtak szerint együttműködésre kötelezettek a családsegítő szolgálattal. Az együttműködés kiterjed a személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodó egyéni képességeket fejlesztő, vagy életmódot formáló foglalkozásokra, tanácsadásra, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülési programokban való részvételre.

Folyamatosan figyelemmel kísérik a működési területen jelentkező szükségleteket, segítik a más szociális szolgáltatási formákhoz való hozzáférést, olyan formában, amelyben a családgondozó kapcsolatot teremt a kliens és a különböző szociális ellátási formákat

képviselő szakemberek között. Felveszi a kapcsolatot az adott család problémájához igazodva a szükséges szakmai csoporttal, mint Szenvedélybetegek Nappali Intézményével, Gyermekjóléti Szolgálattal, Támogató Szolgálattal, Fogyatékosok Nappali Intézményével, Szociális Étkeztetésben segítséget nyújtó szakemberekkel. Segítik a családokat a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, azok célszerű felhasználásában, az ehhez szükséges dokumentációk közötti eligazodásban és kitöltésében.

A szolgálat feladatai közé tartozik, hogy hozzájárul az egyének, a családok kapcsolatkézségének javításához, abban az esetben, amikor a családtagok között nincs kommunikáció, vagy konfrontáció uralkodik a családban.

A családgondozások és személyes beszélgetések során segítő beszélgetést, tanácsadást alkalmaznak a családgondozók, törekedve a felek közötti mielőbbi harmonikus légkör kialakítására. Rendszerességét tekintve, az eset súlyosságának megfelelően keresi fel a szolgálat a családot.

- a családsegítő szolgálat a személyes gondoskodás kereteibe tartozó alapellátást biztosítja
- feladata a hátrányos helyzetű, krízis helyzetben lévő egyének, csoportok szociális ellátása, a család külső és belső kapcsolati rendszerének támogatása
- folyamatosan figyelemmel kíséri a működési területén élő teljes lakosság szociális helyzetét, kezdeményezi az önkormányzatnál új szociális ellátások bevezetését, egyes szociálisan rászorult csoportok, személyek szociális törvényben meghatározott vagy más speciális ellátását
- kiemelt prevenció feladat a családok védelme
- fő munkamódszer a komplex családgondozás, mely rendszerszemléletű, a család belső, konfliktusos viszonyainak rendezését elősegítő, folyamatos, együttműködő kapcsolattartás
- szociális ügyintézésben való segítségnyújtást, kérelmek, beadványok kitöltését segíti, intézmények és szolgáltatások igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatást ad
- kompetenciájába nem tartozó esetek szakintézményhez történő irányítását végzi, gondoskodik a megfelelő fogadókészségről
- egyéni esetkezelést, komplex családgondozást nyújt, melynek célja az egyén életfeltételeinek javítása, a család működési feladatainak rendezése
- anyagi és személyes támogatások közvetítését végzi (ruhanemű, élelem, étkezési hozzájárulás, támogató szolgáltatások nyújtása)
- szakmai kapcsolattartást folytat támogató, segítő, gyógyító szociális alapellátást nyújtó intézményekkel, karitatív, egyházi, állami szervezetekkel és alapítványokkal, nevelési, oktatási, közművelődési intézményekkel
- a családsegítő megelőző tevékenységével arra törekszik, hogy a családok problémája ne váljon hatósági ügyé
- szükség szerint részt vesz az egyének, családok kapcsolatkézségének javításában
- elősegíti, hogy a hajléktalan személy szálláshoz, étkezéshez, anyagi és természetbeni támogatáshoz jusson, továbbá egészségügyi ellátásban részesüljön
- a működési területén a teljes lakosság szociális állapotát veszélyeztető tényezők felmérése, az adatok elemzése
- javaslattétel a terület sajátos szociális problémáinak megoldására
- szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybevevők részére
- a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, különösen az egészségügyi szolgáltató, a gyermekjóléti szolgálat, az öregek napközi otthona, egyházak és magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőzésben
- családgondozói hálózat kialakítása és működtetése

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését
- a humán jellegű civil kezdeményezések elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását

A jelzőrendszer kiépítése és működtetése

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének célja: A problémák időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása. Olyan egyéni vagy családi, környezeti, társadalmi helyzet, vagy ezek következtében kialakult állapot megelőzése, amely az egyén vagy család testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza. A már kialakult veszélyeztetettség és krízishelyzet következményeinek enyhítése, az ehhez vezető okok feltárása és a probléma forrásának feloldása. Az ellátó rendszerben betöltött szerepe alapján a legfontosabb tevékenységgel bír a jelzőrendszer, hiszen a korai probléma feltárása a szolgálat elsődleges célja, az észlelő rendszer segítségével pedig megakadályozható a krízis helyzetek kialakulása.

Az 1993. évi III. törvény a családsegítő szolgálatok számára feladatonként jelöli meg a jelzőrendszer kiépítését és működtetését,

Az észlelő és jelzőrendszer működésének célja a problémák időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása.

Az észlelő és jelzőrendszer működésének alapelvei:

- tevékenységének mindenkor a kliens érdekét kell szolgálnia
- a jelzőrendszer tagjainak szakmai tevékenységük során kötelessége a titoktartás és az információk felelős kezelésének biztosítása
- minden esetben-tiszteletben kell tartani minden ember értékét, méltóságát, egyéniségét

Az észlelő és jelzőrendszer működésének főbb szabályai:

- a jelzőrendszer tagjai alakítsák ki egymás között együttműködési szabályukat, határozzák meg a kompetencia határaikat
- a hatékony működés érdekében szükséges a szociális szakmán belül kialakult egységes alapfogalmak ismerete, melyet össze kell hangolni a társszakmák képviselőivel
- a hatékony munka érdekében rendszeres kapcsolattartás szükséges a jelzőrendszer tagjaival, a szakmai és emberi kapcsolatok fenntartása, újítása miatt

A jelzőrendszer tagjai

A külső jelzőrendszer tagjai:

- önkéntes segítők,
- helyi egészségvédő kör képviselője
- önkormányzat intézményei:

- egészségügy területéről a házi orvos, védőnő
- idősek napközi otthona
- Fay András Általános Iskola Igazgatója, gyermekvédelmi Képviselője
- Óvoda gyermekvédelmi felelőse
- lakóközösségek, szomszédságrendszer

A belső jelzőrendszer tagjai:

- gyermekjóléti szolgálat

A családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat egyaránt jelzőrendszerei egymásnak (Szociális törvény 65/A §-ának 5. bek.)

A jelzés beérkezését követően cselekvési terv kidolgozására van szükség az adott probléma megoldása érdekében.

Ha a családgondozó úgy ítéli meg, hogy a jelzést követően azonnali beavatkozásra van szükség, akkor 24 órán belül felveszi a kapcsolatot a klienssel, a családdal.

Egyéb esetben a családgondozó 3 munkanapon belül keresi fel a segítségre szoruló személyt, családot.

A családgondozó a jelzést követően minden esetben 15 munkanapon belül írásbeli tájékoztatást nyújt a jelző számára. A visszajelzés mindig csak a legszükségesebb információkat tartalmazza a kapcsolatfelvételéről, a gondozási folyamat elindításáról. A családgondozó a gondozási folyamatban rendszeres kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival és esetmegbeszéléseken vesz részt.

II.) Az ellátandó célcsoport jellemzői:

Parád Parádsasvár Recsk tekintetében a termelő gyárak, üzemek egységei bezártak, ezáltal rohamosan növelte a munkanélküliség mértékét. A gazdasági folyamatokban végbement változások magában hordozzák a családok anyagi helyzetének megromlását, az életvezetési zavarokat, valamint a szenvedélybetegségek kialakulását. Szorosan kapcsolódik a jelzett területhez, hogy van-e lehetőség közhasznú és közcélú foglalkoztatásra. A Családsegítő Szolgálat kliens köre a hátrányos szociális helyzetű lakosokból kerül ki.

Hozott probléma szerint anyagi, életviteli, lakhatási, gyermeknevelési, foglalkoztatási nehézségekkel küzdő ellátotti kört különböztetünk meg. Gyakori a halmozott problémakör megjelenése, ami összetett feladatot jelent a családgondozók számára is. Az ügyfélkör szociális és etnikai összetételének ismeretében a felkínált problémák közül jelentős számban az anyagi problémák vannak jelen. A fontos a deprivált családok szegénységi csapdás túlélési erőfeszítéseinek támogatása.

A szociális szolgáltatások által nyújtott ellátásokon keresztül segítséget nyújtanak a családgondozók a munkaerőpiacról kiszorult, a hátrányos helyzetű kis és nagy családok gondozási igényeit kielégítve.

III.) Feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre rendszeressége:

Egyéni esetkezelés, tanácsadás

- A szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára, a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése
- A családgondozás, a családban jelentkező működési zavarok és konfliktusok megoldásnak elősegítése
- Tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek és lakhatási problémákkal küzdő személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása
- Azonnali segítségnyújtás krízishelyzetben,
- Komplex családgondozás,
- Egyének és családok kapcsolatképességének javításához nyújt segítséget
- Segítő beszélgetés,

Tovább irányítás

- Pszichológiai problémák, mint magatartászavar viselkedési probléma deviancia szorongások, stb. esetében kapcsolatfelvétel és tartás a szakemberekkel.
- Jogi tanácsadás esetében közreműködés, kapcsolatfelvétel szakemberrel, válás gyermekelhelyezés más vagyoni jogi kérdésekben.

Ügyintézés,

- Környezettanulmányok készítése más társintézmény felkérése alapján,
- dokumentálás
- Veszélyeztetett család nyilvántartása,
- Javaslattevél hatósági beavatkozásnál,

Esetek kezelése:

A szolgálatban jelentkező tanácskérő minden esetben nyilvántartásba kerül, majd a második találkozás alkalmával az esetenapló, az együttműködési szerződés, nyilatkozat kitöltése után ellátásba kerül.

Az esetek elosztását a vezető családgondozó irányítja és figyelembe veszi az ellátott problémáját, szem előtt tartja a családgondozó leterheltségét és összeférhetetlenségét.

Esetátadás során a családgondozók aláírásukkal rögzítik a dokumentáció átadását, ami a vezető családgondozó irányításával folyik. Az eset lezárását mindenképpen az együttműködési szerződésben, valamint az esetenaplóban rögzítik, amit a csoportvezető három havonta ellenőriz és aláírásával igazolja.

A kapcsolattartás mindig az eset tartalmának, a rendszeressége is az adott probléma megoldásának megfelelően alakul.

A probléma meghatározásánál figyelembe veszi a családgondozó az ellátott által elsődlegesen hozott problémát, majd feltünteti a forgalmi naplóban a halmozott problémakört is.

A cselekvési terv elkészítésénél az ügyfél is jelen van és együtt határozzák meg a családgondozó koordinálásával a cél elérése érdekében elvégzendő feladatokat.

A családgondozó tájékoztatja az ellátottat problémájának megfelelően, az őt megillető természetbeni juttatásokról és adományokról, az anyagi feltételek biztosításáról, azok formáiról feltételeiről és működésükről.

Az eset lezárása akkor történhet, amennyiben a kliens és a családgondozó közös véleményen vannak azzal kapcsolatban, hogy már nem igényel támogatást a segítségkérő a hozott problémájával kapcsolatban.

Az eset lezárása történhet még abban az esetben, ha a kliens elköltözött, vagy elhunyt.

Ha a kliens elköltözött, akkor az iratanyagok átadására kerül sor az adott település családsegítő szolgálatához. Írásban értesíti az adott közigazgatási területen működő szolgálat vezetőjét az eset átadásáról, így egyben felhívja a figyelmét az érintett problémás családra.

Amennyiben a szolgálat által ellátott területre érkezik új esetkezelést igénylő család, úgy felénk is írásban történik az iratanyag átadása.

A jelzőrendszer felé visszajelzést küldünk. Ez történhet akár szóban, vagy írásban. A családsegítő szolgálat is működik jelzőrendszerként. Tapasztalatainkat és észleléseinket jelezzük az adott ügyben érintett intézmények felé.

7. sz. melléklet az 1/ 2000.(1. 7) SZCSM rendelethez

Esetnaplót kell minden olyan esetben vezetni, amikor a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. Az esetnapló az említett melléklet szerinti formában vezetendő.

Forgalmi napló vezetése szintén kötelező a melléklet szerinti formában.

E dokumentációkat a családsegítő szolgálat vezetője legalább negyedévente ellenőrzi.

IV.) Az ellátás igénybevételének módja

A családsegítő szolgálatnál a családsegítés igénybe vétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik. A kérelmező és a családsegítő szolgálat a feladatellátás tartalmi elemeit megállapításban rögzítik.

Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek részére, akik rendszeres szociális segélyben részesülnek, az 1993. évi III. tv. Kötelező együttműködést ír elő a családsegítő szolgálatnál a támogatás folyósításának idejére.

A családsegítő szolgálat tevékenysége, mint alapszolgáltatás, térítésmentes

V.) A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A települések honlapjain, Parád helyi újságban, különböző fórumokon rendszeres tájékoztatás nyújtása a lakosság körében.

A szolgálat családgondozói tájékoztatást nyújtanak az:

-A pénzügyi és természetbeni ellátások igénybevételi feltételeiről és az igényléshez szükséges iratok, az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétel eljárási kérdéseiről.

-1/2000 SzCsM rendeletben foglaltakról.

-A helyi rendeletben a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátási formák szabályairól. Megfogalmazott feltételekről.

-

- **Az ellátottjogi képviselő nevééről és elérhetőségéről.**

Galyasné Dósa Katalin NRSZH Regionális Igazgatósága Eger Széchenyi út. 34.
galyasne.katalin@obdk.hu

- **A szociális szolgáltatást végzők jogai:**
- A családsegítő szolgálatnál munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- A jogok és kötelességek teljesítését a Házi rend biztosítja.
- A szociális munkát végző családgyógyógyók szociális tevékenységénél az Etikai Kódex az irányadó.
- **Adatkezelés:**
- A családsegítő szolgálat szolgáltatásait az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 7. számú melléklete szerint meghatározott esetenaplóban és forgalmi naplóban kell dokumentálni. E dokumentációt a családsegítő szolgálat szakmai vezetője negyedévenként ellenőrzi.
- A családsegítő szolgálat az adatok kezelésére vonatkozólag az 1992. évi LXIII. Törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló jogszabályt tartja irányadónak.

Más intézménnyel való együttműködés:

1. Gyermekjóléti Szolgálat: Egy intézményen belül egymásnak jelzőrendszer tagjai

2. Egészségügyi Intézmények: Elsősorban házi orvos, Védőnői szolgálat, Kórház, Pszichiátria

2. Szociális Intézmények: Szociális otthon, Rehabilitációs intézmények, Házi segítségnyújtás,

3. Gyámhivatal minden szükséges esetben együttműködés

4. Rendőrség, Ügyészség, Bíróság: minden szükséges esetben

Személyi feltételek:

A Családsegítést 2 fő látja el. 1 fő intézményvezető munkaidejének 25% - ban. 1 fő családgyógyógyó.

Alkalmazási feltétel: Az 1/2000. (1. 7) SZCSM. r alapján 3. sz. melléklet

Az ellátás igénybevétele módja: A szolgáltatás térítésmentes, önkéntes alapon, vagy jelzőrendszer által vehető igénybe. Parád és Bodony lakosságára terjed ki.

Ügyfélfogadás: megegyezik a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatban leírtakkal.

Az intézmény tárgyi feltételei:

A szükséges helyiségekkel, bútorokkal, informatikai eszközökkel rendelkezik, ami a gyors, hatékony, kulturált munkavégzés lehetőségét biztosítja. Az ügyfelek kényelmesen elférnek, nagyobb létszám esetén is.